

Grindsted Kirke

Søndag d. 22. september 2019 kl. 9.30

Steen Frøjk Søvnald

Prædiken til 14. søndag efter trinitatis, Luk 17,11-19. 1. tekstrække

Salmer

1. DDS 743: Nu rinder solen op (DDK 393)
2. DDS 42: I underværkers land jeg bor (DDK 436)
3. Lovsange - Sange og Salmer 385: Tilgiv os
Sange og Salmer 358: For himlens trone

4. DDS 492: Guds igenfødte, ny-levende sjæle (DDK 170)
 5. Altergang:
 - Stille musik
 - DDS 508: Bryd frem, mit hjertes trang (DDK 31)
 - Efter altergang DDS 208: Skriv dig, Jesus (DDK 285)
- DDS 6: Dig være, mildeste Gud Fader (DDK 424)

Tekstlæsninger

GT-læsning: Sl 103,1-22

Min sjæl, pris Herren, alt i mig skal prise hans hellige navn. Min sjæl, pris Herren, glem ikke hans velgerninger! Han tilgiver al din skyld, helbreder alle dine sygdomme. Han udfrier dit liv fra graven, han kroner dig med godhed og barmhjertighed. Han mætter dit liv med gode gaver, du bliver ung igen som en ørn. Herren øver retfærdighed og ret mod alle undertrykte. Han kundgjorde Moses sine veje og israelitterne sine gerninger. Herren er barmhjertig og nådig, sen til vrede og rig på troskab. Han anklager ikke for evigt og vredes ikke for altid; han gengælder os ikke vore synder og lønner os ikke efter vor skyld. Så høj som himlen er over jorden, så stor er hans nåde mod dem, der frygter ham; så langt som øst ligger fra vest, så langt har han fjernet vore synder fra os. Som en far er barmhjertig mod sine børn, er Herren barmhjertig mod dem, der frygter ham.

Epistel: Rom 7,15-19

Jeg forstår ikke mine handlinger. Det, jeg vil, det gør jeg ikke, og det, jeg hader, det gør jeg. Men når jeg gør det, jeg ikke vil, giver jeg loven ret i, at den er god. Men så er det ikke længere mig, der handler, men synden, som bor i mig. Jeg ved, at i mig, altså i mit kød, bor der intet godt. Viljen har jeg, men udføre det gode kan jeg ikke. For det gode, som jeg vil, det gør jeg ikke, men det onde, som jeg ikke vil, det gør jeg.

Prædiketekst: Luk 17,11-19

Under sin vandring mod Jerusalem fulgte Jesus grænsen mellem Samaria og Galilæa. Da han var på vej ind i en landsby, mødte han ti spedalske; de blev stående langt fra ham og råbte: »Jesus, Mester, forbarm dig over os!« Da han så dem, sagde han: »Gå hen og bliv undersøgt af præsterne!« Og mens de var på vej derhen, blev de rene. Men én af dem vendte tilbage, da han så, at han var blevet helbredt. Han priste Gud med høj røst og kastede sig på sit ansigt for Jesu fødder og takkede ham; og det var en samaritaner. Jesus spurgte: »Var der ikke ti, der blev rene? Hvor er de ni? Er det kun denne fremmede, der er vendt tilbage for at give Gud æren?« Og han sagde til ham: »Stå op og gå herfra! Din tro har frelst dig.«

PRÆDIKEN

Vi kender formentlig børnesangen ”Der var én, der var to, der var tre, der var fire, der var fem på cykeltur...” I må gerne synge med...

Ti var på cykeltur, og så faldt den ene efter den anden fra. Éns bremse virkede’ ej, én havde ikke lås, én kørte frem for gult osv., så der til sidst var én sølle cyklist tilbage. En lille kæk cyklist, ”borte” tog de ni.

Han kørte helt korrekt, så ham kan vi li’!

Én tilbage, én ud af ti. Det er ligesom i historien i dag med ti spedalske. Ti dødssyge mennesker, som Jesus helbredte, og kun én var tilbage til sidst. Han takkede Jesus for helbredelsen – de andre var borte.

Der er mange ting at tænke over i forlængelse af lignelsen:

- Hvad skete der med de ni? Havde de mon hver sin grund til at blive væk, ligesom de ni cyklister?
- Vi kan også tænke indad: Hvor tit takker du Jesus for, hvad han har gjort for dig?
- Hvor mange af de 100-vis af døbte fra Grindsted Kirke kommer tilbage for at give Gud æren?
- Hvad er egentlig forskellen mellem de ni, som ”blot” blev helbredt, og den tiende, som fik ordene at høre af Jesus: *Din tro har frelst dig?*
- Et andet spørgsmål tænker jeg også over: Hvem er den Jesus, som har magten til at helbrede dødssyge mennesker fra sygdom og død? Men også dette spørgsmål: Hvorfor helbredte Jesus dengang alle ti, mens det i dag tit sker, at vi beder for vores kære, uden at de bliver helbredt? I dag vil jeg blot sige, at det er en gåde for os, at det er sådan, og at vi midt i de uforløste gåder og midt i sygdom kan komme til Jesus, og det ligger der også en stor tryghed i.
- Og så har jeg tænkt på et helt andet tema: Hvordan er det at være alene om at komme til Jesus – og endda fremmed, en samaritaner? Hvordan så de ni på ham? Måske har de spottet og latterliggjort denne ”hellige frelste”, der absolut

skulle tilbage til Jesus. Der står om ham: *Han priste Gud med høj røst og kastede sig på sit ansigt for Jesu fødder og takkede ham; og det var en samaritaner.* Det er ikke let at være alene om at prise Gud. Måske er der også nogle, der har set jer køre ud af indkørslen her til morgen, vel vidende, at turen gik til kirke. Og hvad har de tænkt? Nu igen – hvor latterligt! Jeg skærer langt fra alle over en kam – måske har nogle også tænkt: Bare det var mig, der havde et sådan fællesskab at komme i, en sådan tryghed i at kende Gud. Men uanset, så kan man føle sig som et mindretal som kristen, ligesom denne samaritaner kan have gjort.

Tillykke med, at du er kommet tilbage. Gud har gjort store ting imod dig: Døbt dig, skabt troen på Jesus i dig, og i dag er du kommet tilbage her i kirken for at give Jesus æren. Det er nemlig en af de mange gode grunde til at gå i kirke.

Bare tænk på, hvad vi sang i den første salme i gudstjenesten:

Han har i denne nat
med engleskare
mit hus og hjem omsat,
at ingen fare
har mig og mine ramt i nogen måde,
men jeg er frelst og fri
fra dødens mørke sti
og sjælevåde.

Enhver gudstjeneste er et udtryk for taknemlighed til Jesus, og enhver gudstjeneste skulle også gerne trække frem, hvad vi har at være taknemlige over.

Vi har for det meste god grund til at være taknemlige. Men er vi så taknemlige? Er der en pointe i, at ud af ti spedalske, var der kun én, der kom tilbage for at takke Jesus? Man kan selvfølgelig nemt sige: Jamen, det er jo de ni andre, der er utaknemlige. Jeg er den tiende, der er taknemlig. Men holder det nu egentlig? Kunne

det også være sådan, at vi kun én ud af ti gange, hvor Gud er god imod os, får takket Gud?

Ja, jeg tror det er en pointe. Måske får vi kun sagt tak én ud af 100 eller én ud af 1000! Jo, for Gud giver os gode gaver hver eneste dag. Hans barmhjertighed er ny hver morgen, siger Bibelen, og hvor tit begynder vi dagen med at takke ham? Han er barmhjertig lige nu, og lad os bare bruge anledningen til at takke.

Men det er sådan med vores natur, at utaknemligheden ligger os nærmere end taknemligheden.

Vi hørte Paulus sige: Jeg forstår ikke mine handlinger. Det, jeg vil, det gør jeg ikke, og det, jeg hader, det gør jeg.

Sådan er det også med taknemligheden. Jeg tror, enhver af os gerne ville være taknemlig, men utaknemligheden ligger os nærmere. Eller ikke nødvendigvis utaknemligheden, men bare glemslen. Der står heller ikke, at de ni spedalske var utaknemlige, men de glemte måske bare Jesus. Eller de tænkte, at nu klarer vi os da fint uden Jesus. Vi havde brug for ham, dengang vi var syge, men nu går det fint. Jeg hører af og til mennesker sige, at man i en periode havde brug for Jesus, da man havde det svært, men nu går det bedre. Så har vi brug for at gøre os klart, hvordan vores situation er. Vi er nemlig åndelig talt spedalske.

Nu skal vi lige gøre os klart, hvad en spedalsk er. De findes stadig i den tredje verden, men sygdommen er mulig at kurere. Det var den ikke dengang. 3 Mos 13 og 14 fortæller om, hvordan proceduren var, hvis du opdagede en hvid plet på huden. På vej hjem fra arbejde ringer man til lægen og laver en aftale. Dengang virkede præsten som læge lige på det felt, så man mødte op hos præsten, som undersøgte stedet.

Var det spedalskhed, så fik det øjeblikkeligt konsekvenser: Det betød, at man ikke kom hjem igen – nogensinde. Ikke engang for at pakke en taske. Aldrig igen ville man kunne holde sin elskede i armene eller give sine børn eller børnebørn et knus. Man har ikke brug for nyt tøj eller en kam, for tøjet blev revet itu og håret skulle vokse vildt, så enhver kunne se, hvilken slags sygdom du havde. Man mistede sit

gode arbejde og blev sendt ud af byen i en særlig lejr for spedalske, lejren for de levende-døde, som man kaldte de spedalske. Maden blev skubbet ud gennem byporten gennem en luge, som blev lukket igen. Den eneste mulighed for indtægt var ved at blive tigger, og her kunne man efterhånden se sine lemmer blive ødelagt ét efter ét og vente på, at døden udfriede en fra flere lidelser. Det gik ud over fødder og arme, ansigtet, ja hele kroppen. Nærmede nogen sig, råbte man ”Uren, Uren”, så andre skulle undgå at blive smittet af sygdommen. Forestil jer den psykologiske effekt af disse menneskers situation, ud over den økonomiske, sociale og åndelige. Man regnede spedalskhed for uhelbredelig – ja, faktisk ligestillede man helbredelse for spedalskhed med en dødeopvækkelse.

Uden Jesus er vi åndeligt talt spedalske. Uden fællesskab med Gud, men tværtimod under hans vrede og dom. De ti spedalske råbte: *Jesus, mester, forbarm dig over os*, og det er den bøn, vi bad i sangen ”Tilgiv os”.

Tilgiv os, Herre, tilgiv os. Hør vor bøn om nåde, Herre tilgiv os.

Kyrie eleison betyder ”Herre, tilgiv”.

Kriste eleison betyder ”Kristus, tilgiv”.

Vi læste sammen fra Sl 103 bl.a. ordene:

Han tilgiver al din skyld, helbreder alle dine sygdomme. Han udfrier dit liv fra graven, han kroner dig med godhed og barmhjertighed.

De ni spedalske blev helbredt fra sygdommen. Den ene fik både helbredelse og tilgivelse, og han hørte de velsignede ord fra Jesus: *Din tro har frelst dig.*

Og hvad adskiller ham fra de andre? Havde han et særligt gen for at tro? Var han specielt religiøs? Var han klogere, så han vidste mere om Gud eller Jesus end de andre? Det står der ikke noget om, men vi ved om dén afgørende ting, som han gjorde, og som de andre ikke gjorde: Han gik til Jesus! Det er ikke som den tiende cyklist: En lille kæk cyklist, ”borte” tog de ni. Han kørte helt korrekt, så ham kan vi li’! Det var ikke fordi han var korrekt. Det var de alle sammen, for de gik til præsterne, som det var foreskrevet dengang. Det afgørende var: Han kom til Jesus.

Jeg læste for nylig en bog med titlen ”Tro med sko på”. Den har den gode påstand, at troen på Jesus hverken sidder i hovedet eller i følelserne, men i benene. Tro er at komme til Jesus. Jesus siger selv: *Den, der kommer til mig, skal ikke sulte, og den, der tror på mig, skal aldrig tørste.* Og et andet sted: *Den, der kommer til mig, vil jeg aldrig vise bort.*

Jesus er den store læge, som træder frem for himlens trone, foran Gud, på vores vegne, og bærer al vores synd. Jeg må citere den anden sang, vi sang med klaveret som akkompagnement:

”Men når min indre skyld for mig

bli'r mørke og fortvivlelse,

da ser jeg op og ser, at jeg

endnu har fuld befrielse.

Fordi en syndfri frelser led,

en syndig sjæl nu regnes fri,

og Gud i sin retfærdighed

/: mig ser som var jeg Kristus lig. :/”

Det er for at høre om den store læge, at vi kommer tilbage til Jesus for at sige tak. Og vi går i kirke for at høre om, hvor meget vi har at være taknemlige over – og for at række takken til Jesus. Jeg ved ikke, hvad vi tænker, når vi er på vej til kirke. Nogle tænker måske, at de skal have et kryds, andre at det er en pligt at følges med min familie. Jeg vil foreslå at have dette i tankerne: ”Nu kommer jeg til Jesus. Jesus, mester, forbarm dig over mig”. Det er også en god forudsætning for nadveren. Så igen: Tillykke med, at du er kommet tilbage for at takke for den godhed, du har modtaget af Jesus!

Amen!